

ZARZĄDZENIE NR 420/ 2025
PREZYDENTA MIASTA SUWAŁK

z dnia 12 listopada 2025 r.

**w sprawie wprowadzenia obowiązku opracowania i wdrożenia zintegrowanych,
wielowariantowych „Szkolnych Planów Reagowania Kryzysowego” w Jednostkach
oświatowych prowadzonych przez Miasto Suwałki.**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.), art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.) oraz w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b i art. 10 ust. 1 pkt 14 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zobowiązuje się dyrektorów publicznych szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, zwanych dalej „Jednostkami”, do opracowania, wdrożenia i cyklicznej aktualizacji zintegrowanego, wielowariantowego „Szkolnego Planu Reagowania Kryzysowego”, zwanego dalej „Planem”.

§ 2. 1. Plan musi uwzględniać procedury reagowania na zróżnicowane scenariusze zagrożeń i opierać się na dwóch następujących schematach działania:

- 1) ewakuacji zewnętrznej – stosowanej w przypadku zagrożeń wymagających natychmiastowego opuszczenia budynku do wyznaczonych miejsc zbiórek (np. pożar, katastrofa budowlana);
- 2) ewakuacji wewnętrznej (procedura lockdown) – polegającej na jak najszybszym przemieszczeniu się do wyznaczonych wewnątrz budynku miejsc schronienia lub zabarykadowaniu się w pomieszczeniach, stosowanej w przypadku zagrożeń z zewnątrz (np. wtargnięcie uzbrojonego napastnika).

§ 3. 1. W celu realizacji zadań, o których mowa w zarządzeniu, dyrektor Jednostki powołuje Szkolny Zespół Reagowania Kryzysowego.

2. Plan musi być opracowany zgodnie ze szczegółowymi „Wytycznymi Prezydenta Miasta Suwałk w sprawie minimalnych wymagań dla Szkolnych Planów Reagowania Kryzysowego”, stanowiącymi załącznik do niniejszego zarządzenia.

3. Opracowany Plan podlega uzgodnieniu z Wydziałem Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Suwałkach w terminie do dnia 31 stycznia 2026 r.

§ 4. 1. Dyrektor Jednostki jest zobowiązany do zorganizowania praktycznego sprawdzenia procedur zawartych w Planie co najmniej raz na dwa lata szkolne w formie ćwiczeń z udziałem rzeczywistych sił i środków.

2. Ćwiczenia muszą być realizowane naprzemiennie, weryfikując w kolejnych latach scenariusze wymagające ewakuacji zewnętrznej i wewnętrznej.

3. O terminie planowanych ćwiczeń dyrektor Jednostki zawiadamia Prezydenta Miasta Suwałk oraz właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Suwałkach i Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach, nie później niż na 30 dni przed ich przeprowadzeniem.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się I Zastępcy Prezydenta Miasta Suwałk oraz Naczelnikowi Oświaty i Wychowania i Naczelnikowi Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

§ 6. Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorom Jednostek.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Suwałk

Czesław Renkiewicz

Wytoczne Prezydenta Miasta Suwałk w sprawie minimalnych wymagań dla Szkolnych Planów Reagowania Kryzysowego

I. Organizacja i Komponenty Planu

1. **Szkolny Zespół Reagowania Kryzysowego:** Dyrektor Jednostki powołuje zespół, w skład którego mogą wchodzić m.in. wicedyrektor, pedagog/psycholog, kierownik administracyjny, konserwator i przedstawiciele nauczycieli. Zespół odpowiada za opracowanie, wdrożenie i aktualizację Planu a także organizacji szkoleń i ćwiczeń.
2. **Obligatoryjne Komponenty Planu:** Plan musi mieć charakter zintegrowany i zawierać co najmniej:
 - 1) **Analizę zagrożeń** specyficznych dla lokalizacji i charakteru Jednostki.
 - 2) **Macierz odpowiedzialności:** Precyzyjny podział zadań dla całego personelu w różnych fazach reagowania (przed, w trakcie i po zdarzeniu).
 - 3) **System alarmowania:** Wprowadzenie co najmniej dwóch, jednoznacznie rozróżnialnych sygnałów alarmowych (dźwiękowych i głosowych), odrębnych dla ewakuacji zewnętrznej (np. pożar) i ewakuacji wewnętrznej/lockdown (np. zagrożenie z powietrza, napastnik).
 - 4) **Procedury komunikacji:** Określenie zasad i kanałów łączności ze służbami, organem prowadzącym za pośrednictwem Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Suwałkach oraz rodzicami, w celu zapobiegania dezinformacji.
 - 5) **Mapy i plany graficzne:** Czytelne plany wszystkich kondygnacji z naniesionymi drogami ewakuacji zewnętrznej, lokalizacją sprzętu ppoż. oraz drogami ewakuacji i lokalizacją miejsc schronienia.

II. Infrastruktura i Oznakowanie

1. **Audyt i wyznaczenie miejsc schronienia:** Zespół Reagowania przeprowadza audyt budynku w celu wyznaczenia najbezpieczniejszych miejsc do schronienia. Priorytetowo należy traktować pomieszczenia kondygnacji podziemnej lub na parterze, z dala od okien i ścian zewnętrznych, o solidnej konstrukcji, bez sąsiedztwa instalacji gazowej.
2. **System podwójnego oznakowania:** Obok standardowego, zielonego oznakowania dróg ewakuacji zewnętrznej, należy wdrożyć odrębny wizualnie system znaków (np. w kolorze pomarańczowym lub niebieskim), prowadzących do wyznaczonych miejsc schronienia. Oba systemy nie mogą wprowadzać w błąd.
3. **Wzmocnienie odporności:** Rekomenduje się analizę możliwości sukcesywnego montażu na przeszkleniach certyfikowanych folii bezpiecznych (klasy min. P2A), które minimalizują ryzyko zranienia odłamkami szkła.

III. Procedury Reagowania

1. **Zagrożenie terrorystyczne (wtargnięcie napastnika):** Procedury muszą opierać się na międzynarodowym standardzie „4U - Uważaj, Uciekaj, Ukryj się, Udaremnij atak”. Należy szczegółowo opisać zasady barykadowania pomieszczeń (lockdown), zachowania w ukryciu oraz postępowania w sytuacji kontaktu z napastnikiem i podczas interwencji służb.
2. **Zagrożenie z powietrza:** Procedura musi zakładać dwuetapową reakcję:
 - 1) **Etap 1 (natychmiastowy):** Reakcja „Kryj się” („schroń się i osłoń”) – uczniowie na komendę nauczyciela / opiekuna natychmiast kładą się na podłodze pod ławkami lub przy ścianach nośnych, z dala od okien, osłaniając głowę rękami.
 - 2) **Etap 2 (ewakuacja):** Po wstępnej ocenie sytuacji, nauczyciel prowadzi grupę w sposób zorganizowany wyznaczoną trasą do miejsca schronienia.
 - 3) **Etap 3: (Kontrolowane zakończenie procedury i działania poalarmowe):** Jest to faza przejściowa od stanu najwyższego zagrożenia do bezpiecznego powrotu do normalnego funkcjonowania lub realizacji dalszych, zorganizowanych działań. Rozpoczyna się ona wyłącznie po otrzymaniu oficjalnego sygnału odwołania alarmu.
3. **Weryfikacja bezpieczeństwa i odwołanie alarmu**
 - 1) **Źródło decyzji:** Decyzja o odwołaniu alarmu i możliwości bezpiecznego opuszczenia miejsc schronienia jest podejmowana przez dyrektora szkoły **wyłącznie na podstawie zweryfikowanego komunikatu od uprawnionych służb zewnętrznych** (Policji, Centrum Zarządzania Kryzysowego, wojska). Dyrektorowi nie wolno podejmować tej decyzji samodzielnie, np. na podstawie własnej oceny, że zagrożenie minęło.
 - 2) **Komunikat:** Odwołanie alarmu następuje poprzez sygnał akustyczny (ciągły, trzuminutowy dźwięk syreny) oraz jasny, powtórzony kilkukrotnie komunikat głosowy przez radiowęzeł, np.: „Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm powietrzny. Proszę czekać w schronieniach na dalsze polecenia służb”.
4. **Zorganizowany powrót do sal lub kontrolowane opuszczenie szkoły**
 - 1) **Wariant A (podstawowy) - Powrót do sal:** Po odwołaniu alarmu, nauczyciele, zgodnie z ustaloną wcześniej kolejnością (np. od najniższych pięter), wyprowadzają swoje klasy z miejsc schronienia z powrotem do sal lekcyjnych. Powrót musi odbywać się w sposób uporządkowany, aby uniknąć chaosu na korytarzach.
 - 2) **Wariant B (alternatywny) - Ewakuacja zewnętrzna zarządzana przez służby:** Jeśli w wyniku zdarzenia budynek został uszkodzony lub służby ratownicze podejmą decyzję o konieczności ewakuacji całego terenu, opuszczenie szkoły odbywa się w sposób zorganizowany i pod bezpośrednim nadzorem tych służb. Nauczyciele wyprowadzają uczniów wyznaczoną przez dowódcę akcji ratowniczej trasą do

wskazanego, bezpiecznego miejsca zbiórki na zewnątrz. **Nie jest to standardowa ewakuacja, lecz działanie realizowane na polecenie i pod osłoną służb.**

5. Działania informacyjne i wsparcie psychologiczne

- 1) **Komunikacja z rodzicami:** Niezwłocznie po opanowaniu sytuacji dyrekcja, za pośrednictwem ustalonego, oficjalnego kanału (np. dziennik elektroniczny), przekazuje rodzicom ujednolicony, uspokajający komunikat o przebiegu zdarzenia i stanie bezpieczeństwa uczniów. Zapobiega to panice i dezinformacji.
- 2) **Debriefing w klasach:** Bezpośrednio po powrocie do sal, nauczyciele przeprowadzają z uczniami krótką rozmowę (tzw. debriefing), której celem jest odreagowanie emocji, wyjaśnienie wątpliwości i zapewnienie o bezpieczeństwie.
- 3) **Wsparcie specjalistyczne:** Pedagog i psycholog szkolny aktywnie monitorują stan uczniów i personelu, oferując natychmiastowe wsparcie osobom, które najsilniej przeżyły sytuację kryzysową.

IV. Ćwiczenia i Szkolenia

1. **Realistyczne scenariusze ćwiczeń:** Ćwiczenia muszą być urozmaicane i obejmować nie tylko alarm w trakcie lekcji, ale również alarm ogłoszony podczas przerwy, gdy uczniowie są rozproszeni.
2. **Indywidualne Plany Ewakuacji (IPE):** Należy opracować imienne plany wsparcia dla uczniów z niepełnosprawnościami i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wyznaczając asystentów i precyzując metody pomocy.
3. **Szkolenie Kadry:** Należy zorganizować obowiązkowe, kilkugodzinne szkolenie dla wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły. Program szkolenia powinien być prowadzony przez ekspertów, przedstawicieli służb, nauczycieli przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa oraz inne osoby dysponujące wiedzą specjalistyczną, niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkolenia z zakresu zarządzania kryzysowego lub ochrony ludności i obejmować co najmniej:
 - 1) identyfikację zagrożeń i szczegółowe omówienie procedur ewakuacji wewnętrznej;
 - 2) zasady komunikacji w kryzysie;
 - 3) podstawy pierwszej pomocy psychologicznej;
 - 4) procedury postępowania z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
4. **Edukacja Uczniów:**
 - 1) Tematyka bezpieczeństwa w obliczu współczesnych zagrożeń powinna być systematycznie realizowana w ramach lekcji wychowawczych oraz przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa.
 - 2) W sposób dostosowany do wieku uczniów należy omówić rodzaje zagrożeń, oficjalne sygnały alarmowe, zasady zachowania (procedura „schroń się i osłoń”) oraz wskazać lokalizację miejsc schronienia dla poszczególnych klas.
 - 3) Kluczowym elementem edukacji jest uwrażliwienie młodzieży na problem

dezinformacji i nauka weryfikacji informacji w oparciu o wiarygodne źródła (np. komunikaty RCB, strony rządowe)

5. **Ewaluacja i doskonalenie:** Każde ćwiczenia muszą być zakończone sporządzeniem formalnego protokołu oceny i debriefingiem psychologicznym z uczniami. Wnioski muszą prowadzić do realnych działań korygujących w ramach cyklu ciągłego doskonalenia.